

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

LITWA PRZYJĘŁA ULTIMATUM POLSKI!

Oba rządy nawiązały natychmiast normalne stosunki dyplomatyczne

Warszawa, 19. 3. PAT. W dniu dzisiejszym przed południem poseł polski w Tallinie pan Wacław Przesmycki został zawiadomiony przez posła Rzeczypospolitej litewskiej O PRZYJĘCIU PRZEZ RZĄD LITEWSKI WSZYSTKICH BEZ ZASTRZEŻEN PROPOZYCJI POLSKICH. W związku z tym, o godzinie 11 czasu warszawskiego nastąpiła w poselstwie polskim w Tallinie wymiana not następującej treści:

„Dnia 19 marca 1938

Panie Ministrze!

Z polecenia mego rządu mam zaszczyt zakomunikować, że rząd polski postanowił nawiązać z dniem dzisiejszym normalne stosunki dyplomatyczne pomiędzy Polską i Litwą i w tym celu ustanawia poselstwo w Kownie. Poseł polski należycie akredytowany złoży swoje listy uwierzytelniające w Kownie najpóźniej

do dnia 31 marca br. Rząd polski zapewnia ze swej strony poselstwu litewskiemu w Warszawie warunki normalnego funkcjonowania i w związku z tym zagwarantuje z dniem 31 marca br. możliwość bezpośredniej komunikacji lądowej, wodnej, powietrznej, telegraficznej i telefonicznej między poselstwem a rządem litewskim.

Łączę wyrazy...

Minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Rzeczypospolitej Polskiej.“

„Dnia 19 marca 1938

Panie Ministrze!

Z polecenia mego rządu mam zaszczyt zakomunikować, że rząd litewski postanowił nawiązać z dniem dzisiejszym normalne stosunki dyplomatyczne pomiędzy Litwą i Polską i w tym celu ustanawia poselstwo w War-

szawie. Poseł litewski należycie akredytowany złoży swoje listy uwierzytelniające w Warszawie najpóźniej do dnia 31 marca br. Rząd litewski zapewnia ze swej strony poselstwu polskiemu w Kownie warunki normalnego funkcjonowania i w związku z tym zagwarantuje z dniem 31. marca b. r. możliwość bezpośredniej komunikacji lądowej, wodnej, powietrznej, telegraficznej i telefonicznej pomiędzy poselstwem a rządem polskim.

Łączę wyrazy...

Dojlidė

Minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Rzeczypospolitej Litewskiej“

WOBEC TEGO OD CHWILI OBECNEJ ZOSTAŁY NAWIĄZANE NORMALNE STOSUNKI MIĘDZY POLSKĄ A LITWĄ.

Londyn, 19. 3. (Z) Poseł litewski w Londynie przyjęty został przez ministra spraw zagr. lorda Halifaxa, który wyraził nadzieję, że rząd kowieński nie dopuści do zaostrzenia konfliktu z Polską. Zajęcie takiego stanowiska przez lorda Halifaxa i wczorajsze oświadczenie premiera Cham-

berlaina o niecelowości procedury genewskiej w konflikcie, interpretowane jest jako niekorzystne dla Litwy.

Paryż, 19. 3. (Z) Koła miarodajne nawet pośrednio nie angażują się w sprawę konfliktu polsko-litewskiego, zaabsorbowane trudnościami wewnętrznymi i kłę-

ską czerwonej Hiszpanii. Stanowisko prasy lewicowej jest na ogół powściągliwe, prawdopodobnie w związku z rezerwą Z.S.R.R. wobec konfliktu.

Kowno, 19. 3. (A) Zdementowano tu wiadomość, jakoby rząd sowiecki zgłosił swe desinterresowanie w konflikcie z Polską.

Nieprzewidziane konsekwencje...

Berlin 19. 3. (A) Konflikt polsko-litewski uważany jest w tutejszych kołach politycznych za bardzo poważny. Utrzymuje się przekonanie, że w razie odrzucenia warunków polskich przez Litwę, Polska bezsprzecznie wyciągnie z tego jak najdalej idące konsekwencje i wystąpi z czynną inter-

wencją.

Tutejsze koła dyplomatyczne są zdania, że takie zaognienie stosunków na granicy polsko-litewskiej może pociągnąć za sobą konsekwencje o nieprzewidzianym przez opinie polską zasięgu.

Odrzucone pośrednictwo posła litewskiego w Paryżu

Paryż, 19. 3. (A) Poseł litewski w Paryżu Klimas zgłosił się do ambasadora Łukasiewicza z pewnymi propozycjami litewskimi, nie zawierającymi żadnych rzeczywistych zobowiązań. Poseł litewski prosił ambasadora Łukasiewicza o przedstawienie swojej propozycji rządowi polskiemu, celem wyznaczenia przedstawicieli obu państw dla ustalenia warunków li-

kwidacji sporu. Propozycje te zostały przez rząd polski odrzucone jako spóźnione.

* * *

Rzym, 19. 3. PAT. Opinia włoska ujawnia duże zainteresowanie konfliktem polsko - litewskim, wykazując zrozumienie dla stanowiska Polski.

„Corriere della Sera” wyraża przekonanie, że rząd polski w sposób ostateczny zlikwiduje nie- możliwy do utrzymania stan rzeczy, istniejący

na granicy polsko - litewskiej.

„Lavoro Fascista” podaje na naczelnym miejscu wiadomość o przybyciu marszałka Śmigłego do Wilna i przewiduje, że w razie odmownej odpowiedzi rządu litewskiego, wojska polskie wkroczą na terytorium litewskie.

„Tribuna” w doniesieniu z Kowna podkreśla, że sfery rządowe litewskie oceniają sytuację jako bardzo krytyczną i uważają żądania polskie za kategoryczne.

„Gazetta del Popolo” pisze, że powodem, który skłonił rząd polski do stanowczej decyzji jest nie tylko sprawa autorytetu Polski, ale również chęć uspokojenia pogranicza oraz uzdrowienia gospodarczego kraju, który był zduszony przez nienormalne stosunki. Fakty te tłumaczą ultimatum, przesłane rządowi litewskiemu. Wśród żądań polskich dominuje chęć przywrócenia warunków normalnego, pokojowego sąsiedztwa.

* * *

Bukareszt, 19. 3. PAT. Opinia publiczna oraz prasa rumuńska interesują się żywo przebiegiem zatargu polsko - litewskiego, oczekując z zainteresowaniem wyników. Przejawia się wyraźnie przekonanie, iż Litwa powinna zrozumieć, że nieutrzymywanie stosunków z sąsiadem jest stanem nienormalnym, który musi być zlikwidowany.

Fiasko strajku na Uniwersytecie wileńskim

Wilno. 3. (z) Niektóre akademickie korporacje, w szczególności korporacja „Polesia” której filistrem był zesłany do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej b. prezes Bratniej Pomocy Swierzewski, wszczęły ostatnio energiczną akcję w kierunku wyjednania u władz przedterminowego zwolnienia go z Berezy. W ramach tej akcji na uniwersytecie wileńskim proklamowany we czwartek został strajk protestacyjny.

Strajk jednak zakończył się kompletnym niepowodzeniem. Zarówno w głównym gmachu uniwersytetu, jak i w klinikach oraz innych zakładach UB wykłady odbyły się normalnie, przy dużej frekwencji słuchaczy. Chcąc zmusić studentów do powstrzymania się od udziału w wykładach organizatorzy przy wszystkich gmachach i zakładach uniwersyteckich, wystawili początkowo pikiety. Sytuacja została jednak szybko przez władze uniwersyteckie i administracyjne opanowana i za wyjątkiem paru drobnych incydentów panował przez cały dzień spokój.

Organizatorzy widząc niepowodzenie akcji strajkowej zwołali w godzinach południowych wiec do lokalu mensy akademickiej. Na wiec przybyła stosunkowo niewielka grupa studentów. Dodać należy, że wiec był nielegalny, bowiem władze uniwersyteckie nie udzieliły zezwolenia na jego odbycie. Na wiecu przemawiało kilku mówców.

Ciekawym przyczynkiem dla charakterystyki organizatorów strajku jest fakt zastosowa-

nia przez nich taktyki wprowadzania w błąd. Mianowicie rozesłane zostały do poszczególnych korporacji zaproszenia na zebranie na 16 bm. dla omówienia ostatnich doniosłych wydarzeń. Większość korporacji była przekonana, iż cho-

dzi tu o ostatnie wypadki w związku z incydentem polsko litewskim, to też młodzież przybyła licznie. W toku dopiero zebrania wyjaśniło się, iż organizatorom chodzi zupełnie o coś innego. Po zorientowaniu się w sytuacji przed stawiciele szeregu korporacji m. in. „Polonii” „Piłsudzi”, „Vilnesi” i „Cresovi” opuścili zebranie. Bez nich już powzięta została uchwała o proklamowaniu strajku na uniwersytecie. Strajk zawiódł oczekiwania organizatorów i zakończył się kompletnym fiaskiem.

Członkowie rodziny ks. Pszczyńskiego procesują się

Katowice, 19. 3. (Z) Jak wiadomo, w związku z głośnym swego czasu zatargiem pomiędzy zmarłym księciem Pszczyńskim i jego młodszym synem, Aleksandrem hr. Hochbergiem z jednej strony, a starszym synem i bratem, Janem Henrykiem XVI z drugiej strony, doszło do kilku procesów.

Do prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęło doniesienie karne o kradzież jednego z testamentów. Młody książę Pszczyński po powrocie z Londynu na zamek w Pszczynie nie został przez ojca przyjęty, a nawet z zamku wyproszony. Wtenczas stwierdził on, że do jego biurka, znajdującego się w zamku, dokonano włamania. Młody książę Pszczyński zamieszkał wówczas u hr. Thun-Hohensteina w Kończycach Wielkich.

Jak obecnie informują, główny spadkobierca zmarłego księcia Pszczyńskiego, jego młodszy syn, Aleksander hr. Hochberg, zaskarżył o zniesławienie do Sądu Grodzkiego w Cieszynie hr. Thun-Hohensteina, który miał twierdzić, że hr. Aleksander włamał się do biurka brata, ks.

Henryka. Sprawa, która budzi wielkie zainteresowanie, nie została dotychczas przez sąd załatwiona.

Ostatnio znowu odbyła się rozprawa przeciwko sekretarzowi osobistemu ks. Henryka, p. Scharemu, którego o zniesławienie oskarżył kamerdyner zmarłego księcia Pszczyńskiego, p. Achtelek. Sprawa ta wynikła na następującym tle: Po włamaniu do biurka ks. Henryka, dokonanym przez nieznaną osobę, jego sekretarz był wezwany do Powiatowej Komendy Policji w Pszczynie na przesłuchanie. W czasie zeznań oświadczył on, że o włamaniu do biurka, stojącego w zamku będzie wiedział kamerdyner Achtelek. Gdy p. Achtelek o tym się dowiedział, obawiając się utraty posady, natychmiast zaskarżył p. Scharego do sądu. Na rozprawie oświadczył p. Schary, że nie miał zamiaru obrazić p. Achteleka i dlatego kamerdyner wycofał skargę prywatną.

Poza tym wielkie zainteresowanie budzi jeszcze proces cieszyński pomiędzy hr. Aleksandrem Hochbergiem a hr. Thun-Hohensteinem.

Aresztowanie szantażystki

Warszawa, 19. 3. Ostatnio do policji zaczęły napływać zawiadomienia, iż do kilku wyższych urzędników oraz właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych nadeszły listy, w których „tajemnicza organizacja” żąda złożenia okupu pod groźbą śmierci. Onegdaj list taki otrzymał urzędnik Tadeusz Pawelski (Chłódna 18). List był zaopatrzony w podpis „Czarna Ręka” i pieczętkę. Szantażyści domagali się okupu w sumie kilkuset zł. — Okup miał być złożony o oznaczonej godzinie pod słomianką na I piętrze domu, w którym zamieszkiwał Pawelski.

Pawelski kierując się wskazówkami policji, złożył w oznaczonym miejscu kopertę ze skra-

wkami gazet. Wczoraj rano wywiadowcy Urzędu Śledczego, zatrzymali na klatce schodowej młodą dziewczynę, która wyjęła spod słomianki kopertę. Jest nią 17-letnia Helena Szamborska (nie posiadająca stałego miejsca zamieszkania). Podczas przesłuchania oświadczyła ona, że jest znajomą Pawelskiego i chciała z niego „zażartować”. W czasie badań okazało się jednak, że wysyłane ostatnio listy z groźkami są pisane również przez nią i że wyłudziła już od kilkunastu osób różne sumy.

Szamborska pochodzi z rodziny przestępczej. Brat jej, Józef odbywa karę 15 lat więzienia za zabójstwo.

Pawelski, skonfrontowany z Szamborską — stwierdził, że jej nie zna.

KUPON Nr. 14

KONKURS RADIOWY WYDANIA WIECZORNEGO „NOWEGO DZIENNIKA”

Premia:

Aparat radiowy marki

„ELEKTRIT” „PATRIA”

na najnowszy model 1938 z firmy:

„ANTENA” Kraków, STAROWIŚLNA 1

ARCYKSIĄŻĘ OTTO PROTESTUJE

Paryż, 19. 3. (Tel. wł.) Zatrzymawszy się przejazdem w Paryżu, arcyksiążę Otto Habsburg wygłosił na zebraniu prasowym przemówienie następujące:

„W chwili, gdy Austriacy zamierzali dowieść świata przez wolny plebiscyt, iż chcą utrzymać niepodległy byt kraju, III Rzesza zaanektowała Austrię maną militarną”.

„Jako następca dynastii, która w ciągu 650

lat troszczyła się o rozkwit i wielkość Austrii, jako przedstawiciel milionów Austriaków ożywionych uczuciem gorącej miłości dla swej ojczyzny, protestuję z całego serca przeciw agresji, której ofiarą padła Austria”.

„Protestuję przeciw aneksji Austrii i włączeniu jej do Niemiec i dezawuuje z góry plebiscyt, który, dokonany pod kontrolą obcą, miałby usprawiedliwić i zalegalizować fakt doko-

nany”.

„Sytuacja w ten sposób stworzona nie będzie nigdy uznana przeze mnie ani przez lud austriacki. Pokładam całą nadzieję w Bogu i wierzę w zwycięstwo ostateczne słusznych praw i sprawiedliwości”.

W zakończeniu swego przemówienia arcyks. apelował jeszcze do opinii publicznej świata w imię obrony wolności i pokoju.

TRAGEDIA OFIAR przewrotu hitlerowskiego

Wiedeń. 19. 3. (A) Jak się okazuje, policja nazistowska przybyła do mieszkania znanego psychiatry 82-letniego Z. Freuda, chcąc go aresztować. — Dopiero na interwencję posła amerykańskiego zgodzono się pozostawić się dziwnego uczonego w domu, pod strażą policyjną.

Wiedeń. 19. 3. (A) Niezależna opinia jest wstrząśnięta do głębi śmiercią Egon Friedella, autora poczytnej historii i kultury nowoczesnej. Friedell należał do największych historyków austriackich i ceniony był także w intelektualnym świecie Polski. O wielostronności jego świadczy fakt, że występował on także jako aktor w teatrze Reinhardta. Samobójstwo popełnił na tle depresji po przewrocie w Austrii.

Sławny wiedeński ginekolog prof. Oskar Fraenkel zażył trucizny. Stan jego jest beznadziejny. Śmiercią samobójczą zginął profesor Nobel.

Krążą pogłoski, że b. sekretarz stanu w gabinecie Schuschnigga prezydent policji Skubl, któremu groził areszt, popełnił samobójstwo.

Naczelny redaktor „Neue Freie Presse” von Miller został usunięty ze swego stanowiska, a miejsce jego zajął, przysłany z Berlina red. dr Suesser. Słychać, że „Neue Freie Presse” utrzyma być prawdopodobnie tylko przez krótki czas, jedynie przez okres plebiscytu. Znany współpracownik „Neue Freie Presse” Kurt Sonnenfeld popełnił samobójstwo.

Praga. 19. . (A) Ogromne wrażenie wywołała tu śmierć Fryderyka Kreislera (o której już donosiliśmy - Red.) Po historycznym zamachu stanu z lutego 1934 ogłosił Kreisler broszurę, w której jawnie oskarżył Feya o udział w zamordowaniu kanclerza Dollfusa. Kreisler wyemigrował wówczas z Wiednia do Pragi, gdzie popełnił samobójstwo w tym samym dniu, w którym Fey zabił swoją rodzinę i siebie.

Dominujące stanowisko Niemiec w Europie Środkowej

Wiedeń 19. 3. (Tel. wł.) W zgleichszaltowanym dzienniku „Neues Wiener Journal” (17. 3.) pod powyższym tytułem zamieszczono wiadomości i korespondencje z Jugosła-

B. Cesarzowa Zyta i arcyksiążę Otto

wii. Cytowane ustępy z dziennika „Jutarni List” w Zagrzebiu brzmią: „Niemcy stały się dzisiaj decydującym czynnikiem w Europie i w polityce europejskiej, co zresztą prze powiedziane było już w „MeinKampf” Hitlera. Europa pogodziła się z tym, co zostało dokonane. Mowa Chamberlaina w Izbie Gmin nie była groźna w swym sformułowaniu. Z mowy tej wynika, iż Anglia przyznaje Niemcom prawo do przewodzenia w Europie Środkowej”.

Ustawa o pogotowiu wojennym narodu francuskiego

Paryż 19. 3. PAT. W najbliższy wtorek Izba deputowanych przystąpi do debaty nad sprawą organizacji narodu na wypadek wojny. Pierwszy projekt odnoszącej ustawy był omawiany w Izbie w marcu 1922 r. i zdobył większość 500 głosów przeciwko 31. Senat wprowadzając poważne poprawki do tekstu ustalonego przez Izbę deputowanych. Projekt nie powrócił do Izby i w roku 1934 był ponownie opracowany przez specjalną komisję i w roku 1936 został wniesiony do Izby, lecz ta nie miała czasu się nim zająć. Na początku obecnej kadencji zajęła się projektem komisja wojskowa i w najbliższy wtorek będzie on wniesiony na plenum Izby. Sprawozdawcą jest deputowany Rene Richard.

Projekt ustawy określa

podstawowe zasady mobilizacji,

warunki, w których może być zarządzona oraz warunki w jakich winna być przygotowana. Wedle projektu,

premier będzie sprawował funkcję ministra ochrony narodowej,

koordynując działalność ministerstw wojny, marynarki i lotnictwa przy pomocy stałego

komitetu obrony. Minister obrony narodowej zapewnia obronę przeciwniczą terytorium. Rząd winien już w czasie pokoju przygotować organizację czasu wojny i wprowadzić ją całkowicie lub częściowo, w wypadku agresji, w wypadkach przewidzianych przez pakt Ligi Narodów oraz

w okresach naprężonej sytuacji międzynarodowej.

Projekt oparty jest na zasadzie absolutnej równości obywateli wobec obowiązku obrony kraju, co znajduje swój wyraz w mobilizacji ludzi i rekwizycji materiałów. Projekt ustawy zawiera ponadto zasadę, że

wojna nie może być źródłem zysku,

oraz przewiduje zarządzenia, mające na celu przygotowanie mobilizacji przemysłu już w czasie pokoju.

Projekt przewiduje wreszcie zasady, na których opierać się będzie naczelné dowództwo. Kierownictwo działań wojennych ma być powierzone naczelnemu wodzowi, który będzie mógł być wyznaczony już w czasie pokoju. Z chwilą ogłoszenia mobilizacji zostaje

powołany do życia komitet wojenny, którego odpowiednikiem na czas pokoju jest stały komitet obrony narodowej.

Odroczenie debaty nad polityką zagraniczną rządu

Paryż 19. 3. (A) Delegacje ugrupowań opozycyjnych Izby deputowanych porozumiały się z przewodniczącym Izby Herriot w sprawie odłożenia wyznaczonej na wtorek po południu debaty w sprawie polityki zagranicznej. Herriot oświadczył, że o odroczenie debaty zwrócił się minister spraw zagranicznych Paul Boncour celem umożliwienia przeprowadzenia debaty nad projektem ustawy o organizacji narodu na wypadek wojny. Delegacja opozycji wyraziła zgodę na to odroczenie z warunkiem, że Paul Boncour udzieli wyjaśnień w sprawie polityki zagranicznej rządu na wspólnym posiedzeniu komisji spraw zagr., wojskowej, marynarki i lotnictwa. Minister Paul Boncour oświadczył, że w środę wygłosi expose w komisji senackiej, zaś w czwartek w komisji Izby deputowanych.

Od Genewy do -- --

Wspomnienia dziennikarza z rokowań polsko-litewskich

WARSZAWA, w marcu.

Historia różnych rokowań polsko - litewskich zajęłaby wielkie tomy. Na jej długiej taśmie znaczą się w pamięci te momenty, które dane było przeżyć osobiście, z perspektywy obserwatora - dziennikarza.

A więc przede wszystkim rok 1927, Genewa. Liga Narodów. To słowo miało wówczas przeszło dziesięć lat temu, zupełnie inny dźwięk i inne budziło echo emocjonalne. Wtedy, któregoś grudnia 1927 r. oczekiwaliśmy w Genewie Marszałka Piłsudskiego i zdawało się nam wszystkim, że przeżywamy w historii stosunków polsko - litewskich dziejowy moment zwrotny, który jednak wówczas... jeszcze nie nadszedł.

Już tyle razy opisywano to słynne posiedzenie Rady Ligi Narodów, na którym zapadła decyzja podjęcia bezpośrednich rokowań polsko - litewskich. Członkowie Rady, wśród nich dziś już nie żyjąca „trójka lokarniejska”: Arystydes Briand, Austen Chamberlain, Gustaw Stresemann, we frakach, posiedzenie bowiem zostało zwołane na dziewiątą wieczorem i zbiegło się z t. zw. „escalade”, dorocznym uroczystym świętem Genewy. Za stołem Rady, jako przewodniczący delegacji polskiej min. August Zaleski.

Marszałek Piłsudski zajął miejsce na „ławach” dziennikarskich. Siedział na stałym miejscu korespondenta Reutersa. Marszałek uważał się owego wieczoru tylko za obserwatora i dlatego nie chciał zająć miejsca za stołem Rady.

W fotelu przeznaczonym dla delegata Litwy tkwił ówczesny premier litewski, jej żaloszny dyktator Waldemar. Niski człowiek, z włosami „na jeża”, rozpaczliwy gaduła, którego każda mowa ciągnęła się godzinami, ty powy pieniać z małego miasteczka, wszystkie wielkie zagadnienia historyczne mierzący miarą drobiazgowych przepisów prawnych, mający zawsze na podorzędu setki paragrafów, tysiące a linea i innych szczegółów.

Kontrast tych dwóch postaci był uderzający, jedyny w swoim rodzaju i jedyny był też kontrast tego posiedzenia, które historia zdawała się muskać swoim skrzydłem.

Potem przyszedł Królewiec.

Najpierw zebranie pierwsze, na które jechaliśmy pełni najlepszych nadziei.

Przyjęto nas tam, trzeba to przyznać, lojalnie i gościnnie. A był to okres, kiedy stosunki polsko - niemieckie znajdowały się w fazie bardzo wyraźnego zadrażnienia. Mimo to ze strony władz i prasy niemieckiej w Królewcu zrobiono wszystko, aby wytworzyć atmosferę odpowiednią a prasie polskiej ułatwić pracę. Rokowania odbywały się w wielkiej sali, zdaje się, ratusza i na tejże sali zetknęliśmy się po raz pierwszy z członkami delegacji litewskiej i naszymi litewskimi kolegami.

I to właśnie było najciekawsze.

I delegacja litewska i dziennikarze litew-

cy nie unikali bynajmniej kontaktu z przedstawicielami prasy polskiej. Przeciwnie, rozmawiali dużo i chętnie. Ważyli każde słowo i z każdym słowem się liczyli, ale mimo to mówili. Niektórzy kładli w te rozmowy dużą dozę... dobrego humoru. Kiedy z trudem łamałymi sobie języki na fantastycznych nazwiskach litewskich, radzili nam po prostu, żeby panów z delegacji litewskiej nazywać ich... dawnymi polskimi nazwiskami. Od jednego z dziennikarzy litewskich dowiedzieliśmy się, że jeden z delegatów litewskich, bardzo płowłosy p. Sidzikauskas, późniejszy poseł litewski w Londynie, nazywał się po prostu p. Sędzikowski. Nie musiało to być zresztą bardzo dawno, gdyż Sędzikowski - Sidzikauskas mówił po polsku wcale nieźle.

Litwini najchętniej i najłatwiej mówili przede wszystkim o swojej ojczyźnie. W ich rozmowach jawiła się wyraźnie szeroka litewska równina, kraj spokojny, na wskroś rolniczy i jawiło się małe biedne Kowno. Zresztą rozmowy na temat Kowna kończyły się niezmiennie zaproszeniem do przyjazdu i zamieszkania w hotelu „Lietuva”, o którym każdy z Litwinów mówił z dumą i niemal z rozrzewieniem.

Zresztą byli to wszyscy ludzie raczej sympatyczni, poza najwyższymi członkami delegacji. Z przewodniczącym delegacji p. Waldemarem dogadać się było najtrudniej, p. Zaunius krył w dyplomatycznym uśmiechu wszystkie myśli i uczucia. Ale inni, zwłaszcza skromni dziennikarze litewscy... nie, z tymi nie było trudno się dogadać.

Była w tych ludziach jakaś mocno sympatyczna nuta. Niemal wszyscy, a sądzić należy, iż do Królewca przyjechała raczej ekipa wybrana, to ludzie, którzy kształcili się zagranicą, którzy mieli za sobą studia, którzy naprawdę dźwigali się w zwyczaj. I to właśnie było w nich sympatyczne, młode, świeże.

* * *

Potem przyszła druga konferencja królewiecka, już beznadziejna. Wiedzieliśmy z góry, że zakończy się fiaskiem. W olbrzymiej mowie, jaką p. Waldemar wygłosił na zakończenie, wśród zawiłych zygzaków myśli i paragrafów kryła się myśl wyraźna, jasna i zdecydowana: Litwa nie chce pogodzić się z Polską. Boi się, tak boi się, odrzuca pokusę tego pogodzenia....

Co wpłynęło wówczas na tę nieustępliwość litewską?

Gustaw Stresemann z uprzejmym uśmiechem wysłuchał w Genewie sprawozdania z przebiegu konferencji polsko - litewskiej. Co kryło się za tym uśmiechem?

WMoskwie śledzono gorączkowo przebieg rozmów polsko - litewskich, Liga Narodów przyjęła za dobrą monetę skomplikowane wywody p. Waldemara, który rozbicie rokowań uzasadnił... względami proceduralnymi. Ten rozdział stosunków polsko - litewskich został zamknięty.

Otwarty został na nowo w marcu 1938 r.

a to
pan
zna?

Następny

Stanowisko szefa G. P. U. jest mocno zachwiane. Zarzucają mu, że nie potrafił odpowiednio „przygotować” niektórych oskarżonych w ostatnim procesie. Szczególnie wiele pozostawiała do życzenia „szerokość zeznań” Bucharina i Krestinskiego.

Należy się spodziewać, że na jdenym z bliskich procesów Jeżow zrehabilituje się i sam szczerze się przyzna do popełnienia wszystkich zbrodni, które mu przypisze prokurator Wyszynski.

W Moskwie odbywa się jeden z wielu procesów o zdradę ludu.

— Kto zabił Abła? — zwraca się sędzia do oskarżonego.

— Ja, towarzyszu przewodniczący! Z polecenia Trockiego!... Kain to oczywiście wymysł bloku lewicowo - centrowo - prawicowo - trockistowskiego!

Zaczęli od małego

Ulicą idą dwaj bankierzy: Nagle podbiega mały ulicznik, wyciąga jednemu z nich chustkę od nosa z kieszeni i ucieka.

Na to jeden z grubych panów rzecze do okradzionego kolegi:

— Stefan, widziałeś? Ten łobuz ciebie okradł, a ty nie?

— Daj mu spokój, myśmy przecież też od małego zacząć...

W Monte Carlo

Scena przy ruletce. Gracz zwraca się do swej sąsiadki.

— Chciałbym postawić na numer, który jest odpowiednikiem pani wieku. Czuje, że wygram. Ile pani ma lat?

— Wobec tego — odpowiada dama, niech pan postawi na 23.

Pan stawia 2 tys. franków na Nr. 23. Kulka idzie w ruch i zatrzymuje się na liczbie 86. Pani bez słowa pospiesznie rejteruje.

Zemścił się

On: — Jak pani sądzi, czy kiedyś nauczy się pani mnie kochać?

Ona: — Sądzę, że nigdy.

On: — Ja też tak sądziłem. Pani jest już za stara do nauki.

W klasie

— Twoje zadania są znowu wszystkie źle zrobione. Czyż nie mógłby ci ktoś w domu pomóc? Może masz brata?

— Jeszcze nie, ale podobno prędko będzie.

Skazanie petardowców endeckich w Wilnie

Wilno. 19. 3. (z) W procesie „petardowców narodowych” zapadł wyrok. Sąd uznał winę Świechowskiej, Naborowskiego, Ostanówki i Kropiwnickiego za udowodnioną zgodnie z konkluzją aktu oskarżenia, mówiącą o działaniu w porozumieniu w celu sprowadzenia niebezpieczeństwa powszechnego dla życia i mienia publicznego i skazał:

Świechowską za każde z popełnionych przez nią przestępstw na 2 lata więzienia, wymierza ją łączną karę w wysokości 2 i pół lat więzie-

nia, Naborowskiego na 1 i pół roku więzienia, Ostanówkę na 1 rok więzienia, Kropiwnickiego na 1 rok więzienia.

Pozostali oskarżeni Drawnel i Kurczewski, zostali uniewinnieni.

W motywach Sąd podał, że wyrok został wydany na podstawie zeznań samych oskarżonych, którzy przyznali się do winy. Wszyscy oni działali w porozumieniu. Głównymi sprawcami całej akcji petardowej byli Olszewscy, oskarżeni zaś byli tylko wykonawcami ich roz-

kazów i inicjatywy. Z tego też względu Sąd wymierzył łagodną karę, biorąc także pod uwagę poprzednią niekaralność oskarżonych. — Sąd podkreślił, że postępowanie oskarżonych, było szkodliwe dla praworządności i dla tej idei, której chcieli służyć. Areszt prewencyjny podczas śledztwa został skazanym zaliczony. Sąd postanowił pozostawić ich nadal na wolności pod dozorem policji. Prokurator prosił o osadzenie w więzieniu Świechowskiej, jednakże sąd prośbę tę oddalił.

Po upływie kilku godzin od ogłoszenia wyroku dokonano w Wilnie ponownego zamachu petardowego.

Petarda podłożona została koło godz. 6 wieczorem pode drzwiami dra G. Wolfsona przy ul. Wileńskiej Nr 7.

Na skutek wybuchu wyleciało 10 szyb na klatce schodowej.

P.G.WODEHOUSE

POD GAZEM

Autoryzowany przekład
H. Bukowskiej

6)

Coś w tym wszystkim od początku bardzo mnie zastanawiało, a teraz odkryłem, co. Pamiętałem, że w pociągu mówiłem z April o Eggym, i wyraźnie powiedziała mi, że go nie zna. A jednak był tu, w jej domu i rzucał się, jak bufon w operze komicznej.

— Co tu właściwie robisz? — zapytałem, postanowiłem bowiem zgłębić tę tajemnicę.

— Wyśmienicie się bawię, — odpowiedział z przekonaniem. — A teraz, gdy ujrzałem twoją pocziwą gębę jest mi jeszcze przyjemniej. Strasznie się cieszę, że cię widzę. Reggie kocha nie. Musisz mi potem powiedzieć, co cię wprowadziło do Kalifornii.

— Czy znasz April June?

— April co?

— June.

— Bo co?

— Pytam, czy ją znasz.

— Nie, ale chciałbym ją poznać. Chętnie poznam każdą z twoich znajomych. Czy to twoja znajoma?

— To jest jej przyjęcie.

— Bardzo dobrze o niej świadczy.

— A ty nie byłeś zaproszony.

Twarz jego rozjaśniła się.

— Rozumiem teraz. Rozumiem, do czego zmierzasz. Mój Boże, chłopcze, w Hollywood nie trzeba być zaproszonym, żeby przyjść do kogoś na zabawę. Po prostu idziesz sobie ulicą, a gdy ujrzysz kolorowe lampiony, wchodzisz. Najszczęśliwsze moje wieczory spędziłem jako gość osób, które nie miały pojęcia o moim istnieniu i nie wiedziały, że jestem obecny. Tak się jednak dziwnie składa, że dziś wieczór nie spadłem tu z nieba. Zostałem wprowadzony. Jakie to nazwisko wymieniłeś? April...?

— June.

— Tak, tak. Teraz przypominam sobie wszystko. Moja narzeczona jest referentką prasową tej pani, i ona mnie tu przyprowadziła.

Uważałem, że to doskonała sposobność poruszenia sprawy narzeczeństwa. Nie wiedziałem bowiem dotychczas, jak się do tego zabrać.

— Chciałem z tobą o tym pomówić.

— O czym?

— O tym twoim narzeczeństwie. Zacząłem mówić dość stanowczo, z pewną dozą powagi, znamionującej głowę rodu, bo dawne wyrzuty sumienia obudziły się we mnie. Czułem się winnym, że zawiadłem starego Horacego Plimsolla i ciotkę Klarę. Bo przecież oni wysłali mnie tu, abym odszukał tego ptaszka i przemówił mu do rozumu, a ja już byłem tydzień w Hollywood, wcale o nim nie myśląc. Od chwili, gdy wysiadłem z pociągu w Los Angeles, zapomniałem o nim na śmierć. To dowód, co może miłość. On starannie ważył w myśli moje uwagi.

— Mówisz narzeczeństwo?

— Tak.

— Moje narzeczeństwo?

— Tak.

— Bo co?

— Jakże to jest z tym narzeczeństwem?

— Jestem najszczęśliwszym człowiekiem pod słońcem.

— Ale ciotka Klara nie jest szczęśliwa.

— Kto to jest ciotka Klara.

— Twoja matka.

— Ach, mater...! Tak, tak, znam ją. Może napijemy się na jej zdrowie?

— Nie.

— Jak tam chcesz. Choć zdaje mi się, że to trochę niegrzecznie. No więc co jest z matką? Dlaczego ona nie jest najszczęśliwszym człowiekiem pod słońcem?

— Bo strasznie się martwi z twego powodu.

— Boże Wielki! — dlaczego? Przecież mnie nic nie brakuje.

— Co to u wszystkich diabłów znaczy, że ci nic nie brakuje? Wstydz się. Wymykasz się do Hollywood, a teraz znajduję cię tu, wciążającego w siebie alkohol jak gąbka.

— Czy przypadkiem nie przesadzasz, kochanie?

Doskonale utrafił. Byłem oczywiście przesadny, ale zdawało mi się, że to nieodzowne. Bo przecież, nie można należycie zaimponować młodzieży, jeżeli się nie weźmie do pomocy nieco wiktoriańskich tradycji.

— Mniejsza o to. Mierzysz mnie.

Twarz jego przybrała wyraz bolesny.

— Czy to mówi mój kuzyn Reginald Havershot? — powiedział z wymówką. Mój kuzyn Reginald, który dwa lata temu, na sylwestra, w obecności mojej i starego piusa Pomeroy'a stłukł 23 zwłerciadła w Café de l'Europe i wrzeszczał i wierzał, kiedy go wynoszono z lokalu?

Powstrzymałem go ruchem pełnym dostojęstwa. Wielka moja miłość uszlachetniała mnie do tego stopnia, że ze zgrozą słuchałem opowiadania o okropnych rzeczach, jakie zdarzyły się mojej niższej osobie przed dwoma laty.

— Nie mówmy o tym, — rzekłem z godnością. Chciałbym się dowiedzieć o twoich sprawach. Jak długo jesteś zaręczony?

— O, już jakiś czas.

— I masz zamiar się żenić?

— Mój kochany, przecież poto się zaręczyłem...

Co tu na to powiedzieć? Stary Plimsoll przykazał, żebym użył swego autorytetu. Ale jak? Eggy miał moc pieniędzy. Gdybym mu zagroził, że zredukuję jego pobory do szylinga, kazałby sobie pokazać ów szyling, wsadziłby go do kieszeni, podziękował i... robił dalej swoje.

— Mój kochany, jeżeli masz zamiar się żenić, powinieś przestać pić, — rzekłem, żeby przecie coś powiedzieć. Ale on potrząsnął głową.

— Ty nie rozumiesz, kochasiu. Nie mogę przestać pić. Podejrzewam, że ta panna zaręczyła się ze mną, aby mnie nawrócić. Musiałaby się więc czuć bardzo głupio, gdybym się nagle nawrócił bez jej pomocy. Przecież zrozumiesz chyba, że to musiałoby ją zupełnie zniechęcić. Prawdopodobnie przestałaby się mną interesować. Moim zdaniem najbezpieczniejszym, najzdrowszym i najrozsądniejszym sposobem postępowania będzie, popijać w miarę aż do ślubu, a potem stopniowo odzwyczajając się od wódki w ciągu miodowego miesiąca.

Była to oczywiście teoria, której nie mogłem wówczas rozpatrywać.

— Kim jest ta twoja narzeczona?

— Nazywa się... — Zamilkł i zmarszczył czoło. — Nazywa się... gdybyś mnie był zapytał o to przed godziną... nie, nawet przed pół godziną... Ach! — zawołał rozchmurzając się. — Oto

ona we własnej osobie. Będzie mogła to sama powiedzieć.

Ręką kiwał poufale, witając jakąś osobę za mną. Przez gazon szła ku nam smukła jakaś dziewczyna. Nie mogłem widzieć, czy była ładna, czy nie, bo twarz jej pozostawała w cieniu. Widziałem, że ona kiwała mu dłonią w odpowiedzi.

— Hallo, Eggy! Dobrze że jesteś. Spodobałam się ciębie.

Coś w jej głosie uderzyło mnie. Drgnąłem i spojrzałem uważnie na nią, gdy weszła w światło latarni. A równocześnie coś w mojej postaci ściągnęło jej uwagę. Drgnęła również i zaczęła się przyglądać. Przez chwilę patrzyliśmy uważnie na siebie. Ona na mnie a ja na nią. I po chwili ostatnie nasze wątpliwości pierzchyły.

Wypisz wymaluj: to byłem ja i Anna Bannister.

ROZDZIAŁ IV.

— Anko! — zawołałem.

— Bannister... — przypomniał sobie Eggy, uderzając się w czoło. — Wiedziałem, że sobie przypominę. Cały czas miałem na końcu języka. Hallo, Anko! To jest mój kuzyn, Reggie.

— My się znamy.

— Zналиście się przedtem?

— O tak, już oddawna. Jesteśmy starymi przyjaciółmi.

— Przyjaciółmi?

— Bardzo starymi przyjaciółmi.

— W takim razie musimy się napić. Panie ładny...

— Ani mi się waż — zaprotestowała Anna. — Natychmiast odejdziesz od tego baru.

— Czyż nie oblejemy spotkania?

— Nie.

— Idź i przejdź się dookoła bloku, Egremont Mannering i nie wracaj, dopóki umysł twój nie będzie wyostrzony, jak brzytwa.

— Mój umysł już jest wyostrzony jak brzytwa.

— W takim razie, jak dwie brzytwy. No, idź już.

Anna zawsze miała w sobie coś, co skłaniało do posłuchu. Doświadczyłem tego sam, dawnymi czasy. Była to mała, żywa, energiczna dziewczyna, pełna dowcipu i werwy, koło której wszyscy chodzili na dwóch łapkach. To też Eggy pobiegł truchcikiem, łagodny jak jagnię, o nic już więcej nie pytając i zostaliśmy sami.

Przez chwilę staliśmy w milczeniu. Myślałem o przeszłości i przypuszczam, że ona robiła to samo.

Żeby uniknąć nieporozumień, powiem lepiej od razu o tej przeszłości, nad którą oboje myśleliśmy wówczas. Ta Anna Bannister, jak powiedziałem, była dziennikarką. Spotkałem ją, gdy bawiła na urlopie na Riwierze, w Cannes. Zżyliśmy się z sobą. Poprosiłem o jej rękę, którą mi przyrzekła. Do tej pory wszystko w porządku.

A potem, zupełnie nagle i nieoczekiwanie, zaręczyny zerwały się. Przez jakiś czas wszystko szło na pełnym gazie, a po chwili — generalna klips.

(C. d. n.)

TABELA LOTERII

(NIEURZĘDOWA)

z dnia 18 marca

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana zł. 125.000 padła na nr.

37572
Zł. 25.000 na nr. 81160
Zł. 15.000 na nr. 46810 159344
Zł. 10.000 na nr. 69986
Zł. 5.000 na nr. 30800 74185 138826 156044
Zł. 2.000 na nr. 42864 66838 117669 139622
Zł. 1.000 na nr. 38132 46645 69165 101649
112968 114904 125077 138226
Zł. 500 na nr. 2069 7804 10154 11140 30548
51930 52428 62034 71346 85958 88745 109720
Zł. 250 na nr. 10935 1100 13780 24833
25734 25873 27770 28710 28834 33590 41147 41889
43519 44882 51068 57819 63434 67532 75878 91535
96984 98225 103435 104133 111892 114841 116282
118242 120723 125971 127382 130219 139248 139918
141857 145437 148076 148715 149819 151982

Wygrane po zł 125

400 42 608 855 925 1408 755 997 2383
474 628 866 3212 449 4002 183 5740 80 920
6006 126 261 665 777 7280 85 328 566 71
99 824 8024 88 148 230 765 85 821 53 9055
64 131 41 657
11359 12093 563 833 13068 926 14705
15045 268 529 891 16167 340 602 61 912
17096 190 394 473 99 834 931 18047 65 416
34 13065 185 457
20124 21292 96 517 86 686 22231 523
23017 96 332 416 68 651 65 84 24473 505
25361 418 26009 37 124 230 33 27096 341
982 28125 62 278 419 665 752 29030 420
47 509 42 817 22 53 906 92 53
30128 86 259 480 552 31201 81 884 917
76 32042 391 481 779 33613 964 94 34622
35012 46 272 526 652 771 36151 301 92 532
786 37906
38730 808 39046
40334 57 720 863 41296 497 510 718 42004
70 371 437 932 43784 44593 45299 835 880
46454 745 47342 495 663 768 816 48126 75
224 551 49374 539 895
50134 444 965 81054 395 574 877 83 52078
784 53131 54414 55108 355 596 706 905 48
56371 57697 711 30 882 58070 670 74 897
936 59413 568 660
60746 935 64 61445 47 573 633 800 920 62168
431 766 63328 951 78 64270 600 65258 383
66108 648 833 61787 876 68214 58 69172
250 368 497 526 92 730 66
70020 71 161 602 71695 729 835 85 71213
977 73126 217 330 479 74076 252 613 812
75245 398
76465 77401 596 78702 1 6 19 93 854 88
79152 283 576
80748 74 81243 556 751 82026 169 225
940 496 541 646 85 816 83031 63 489 84408
42 625 713 85050 700 35 86070 314 385
780 88 921 81024 49 309 430 45 730 76
88041 103 267 89294 353 479 721
90268 731 91610 92125 54 93 237 549
857 98018 264 84 523 881 952 94308 80
583 95089 512 96499 823 97137 806 90
98293 99194 327
100025 70 723 101402 507 761 102306
103689 788 104261 331 707 105030 407
639 34 746 106250 413 544 772 908 17
107594 669 710 851 108074 391 517 109175
410 20 670
110013 573 619 111044 356 675 874
112101 69 625 934 113128 762
114054 132 259 379 530 908 115100 961
116050 1344 202 14 77 966 117179 552 670
118170 409 904 119021 206 36 696 846
120434 525 68 604 74 721 837 980 121601
122433 123827 987 124423 541 601 791
126073 857 940 127132 64 477 617 21 847
128009 217 38 491 591 918 71 129121 502
49 767 906
136477 732 817 57 922 131200 22 609 714
132298 471 135029 417 549 734 134003 512
670 712 945 60 98 135421 567 136023 159
293 746 137108 375 629 138479 139391 526
605
140098 388 675 746 141105 79 515 93 716
828 947 142022 197 467 612 733 823 930
143205 78 331 144139 730 489 95 146280
350 447 591 645 948 147054 117 233 461
617 704 15 148027 289 361 529 784 149304
23 58
150011 942 151048 114 21 41 369 524 784
152045 54 679 736 73 832 996 153129 348
154811 155067 156132 454 518 649 159174

Wygrane po zł 62.50

231 69 1088 89 234 51 615 42 77 755 837
9211 73 563 998 3404 802 940 4668 730 5220
23 633 78 783 853 6154 328 94 480 555 690
738 84 7059 260 943 884 910 8072 306 572

648 730 87 897 937 9269 330 63 466 615 772
10254 541 686 769 94 11016 979 12231
509 638 781 816 13005 66 177 610 823 917
14024 56 109 68 89 469 580 15058 230 645
873 16351 17337 79 413 29 973 18194 391
94 473 550 913 19003 160 395 573 664 82
87 883 910
20029 109 237 420 83 551 84 21328 459
339 669 71 945 22235 364 594 701 908 28
23038 159 675 99 779 24034 144 474 771
888 25164 307 86 424 822 27178 239 55 486
726 889 28106 64 450 591 651 29017 587
30088 377 907 72 31063 176 453 754
32190 207 20 364 489 637 847 59 88 33192
1784 859 910 34027 308 421 758 976 35060
76 93 311 46 446 582 665 806 36012 112
706 16 37836
38132 229 529 618 39112 568 90 97 631 64
740 951
40285 593 41107 224 65 581 730 41 977
42315 48 422 826 50 43128 64 99 763 984
44010 34 126 557 80 671 730 891 45219
911 46464 534 857 47160 207 822 48318 82
467 937 49303 661 779 819 29 89
50315 90 731 45 51142 81 87 664 78
32784 864 53267 78 541 73 94 859 54242 353
717 909 55019 58 508 61 778 920 58 56146
492 563 99 716 81 57093 107 90 332 679
58057 143 425 883 929 59155 332 603 736 839
60121 314 466 636 827 30 61829 905 10
62068 362 497 998 63026 74 167 229 526 96
64065 447 540 715 922 65156 79 397 420 35
45 68 714 880 91 95 932 66438 47 89 513
838 925 78 67027 39 156 84 229 905 6 68034
305 454 935 99 69117 246 477
70272 440 746 989 97 71104 81 569 629
709 905 72198 442 693 721 73478 584 593
794 89 839 89 925 74445 517 27 708 75113
73 261 87 331 569 623 883
76451 677 737 17 70 77031 217 319 93 444
38 65 78009 617 38 755 945 79005 61 154
227 44 414 33 56 613 732 37 46 908
80003 149 57 387 536 627 790 88 869
948 81029 178 809 950 82228 29 36 57 600
83346 435 55 67 80 583 877 969 84005 85
91 868 85021 23 330 732 86093 414 87076
483 88280 385 603 18 837 957 89053 383
462 670 925
90051 265 762 832 91045 411 81 94 765
857 955 92039 236 514 630 816 42 913
93419 880 931 91 94009 18 87 399 734 77
848 80 963 67 95022 496 523 644 757 831
91 96308 405 574 650 760 71 940 97176 202
381 492 640 928 98034 99146 53 209 15 44
343 558 83 838
100026 231 43 353 433 514 733 101194
266 918 54 102028 478 862 103150 888
104033 254 70 313 475 862 105244 325
432 64 636 981 93 106155 670 898 984
107098 218 54 482 533 50 728 108050 85
919 26 719 73 819 85 967 109037 152 227
83 430 81 567 607 46
110003 4 271 311 452 913 111076 96 217
31 83 313 499 536 679 900 6 82 112266 333
76 597 720 65 873 113205 89 733 814 68
75 89 499
114134 53 5 393 536 85 115075 366 617 46
116687 193 916 117734 957 118221 459 75
536 239 951 119365 422 592 800 929 45 72
120293 314 807 88 121012 285 678 965 89
123308 23 478 974 97 124110 205 371 407
79 739 125039 38 338 842 960 126844
127021 173 84 361 700 995 128161 95 309
759 952 3 129308 35 514 801
130364 98 835 915 54 131001 748 132023
101 212 46 386 413 540 754 63 132281 777
911 134304 571 135054 354 408 505 657 751
136234 452 6 515 643 748 82 137177 264
370 499 569 769 138101 341 434 74 507 52
139014 115 42 378 572
140132 84 354 9 450 851 82 983 141076
296 681 726 142121 7 237 96 552 601 773
830 993 143061 94 213 324 767 144144 213
345 55 532 614 900 46 145303 440 633 732
905 33 91 146249 873 85 147034 612 87 700
148092 608 73 801 149214 315 791
150664 337 432 594 634 151090 542
152897 153269 524 154164 328 489 599 626 41
77 155035 359 557 709 156012 181 704 901 81
157112 277 501 53 942 158106 254 331 413 814
159091 222 58 55 318 463 579 792 93 879 997

III ciągnięcie

Wygrane po zł 125

233 441 581 764 1577 2203 799 3361 4061
491 536 614 760 5173 305 6290 463 7497
509 17 866 985 8600 590 9050
10087 11640 778 12256 853 13808 14934
15999 16337 863 87 17562 18184 423 773
764 839

20266 363 940 351 514 22279 23028 289
335 41 24489 975 29230 27082 341 28643
952 29026
30064 540 43 78 908 31309 33503 34110
35236 325 888 36677 37133 54 38917 39447
40074 75 208 392 876 41573 42262 43914
69 44319 34 566 45184 632 59 885 934
46939 47553 48463 49177 362 72
50654 791 879 744 52016 106 221 53534
56605 986 57076 212 696 58280 347 530
59441 876
60370 61277 62051 964 63044 543 64488
952 15470 66309 898 67007 191 377 68317
925 83 69189 392
70005 183 357 71147 72159 415 35 755
73543 672 980 74852 75108 265 544 76535
905 65 7277 78129 352 79151
81772 952 82827 83151 513 666 84649
845 968 85473 810 86373 692 87238 821
88089 735 89752
90154 91271 652 92014 152 951 93508
94144 930 95045 470 98 796 96125 263
97159 98323 99085 584
101687 702 102196 457 103299 868 104582
950 105353 824 27 106599 878 107360 414
108008 109776 86 927
111228 704 112467 113106 287 941 114794
827 115083 116137 113887 940 119623
120738 926 121246 398 122062 123329 458
58 594 42 125213 126805 127422 128947
129451
130077 131235 323 516 88 132024 783
884 951 133693 134727 135902 41 136089
137332 739 139153 349 461
140763 141059 356 469 717 142523 861
143017 182 144180 575 490 145746 146705
147410 936 148345 742 149116 368 914
150015 259 152176 778 153456 607 723
154310 532 824 155158 157142 631 158913
159141 60 337 43

Wygrane po zł 62.50

310 83 461 983 1085 743 2310 798 5111
638 6748 7188 409 623 8107 430 938 9174
829
10005 13 270 376 493 11106 65 432 937
13291 406 14030 372 812 91 15932 16458
17022 191 18701 66 821 19117
20314 81 605 21168 324 790 873 22030
464 23167 207 24054 518 25293 744 917
26213 328 498 738 806 27809 28262 308 22
617 741 91 29090 131 561 669 881 989
30123 289 519 66 673 908 31159 531 32047
148 591 612 52 33015 525 888 34374 639
759 35267 441 597 686 3638 413 549 844
37088 38474 500 792 39499
40073 258 307 497 41666 719 42984
44499 660 805 45367 653 717 40 46026 911
47122 244 412 662 48068 964 49039 654
50216 51098 350 725 57 851 976 52296
838 905 53958 54691 55110 247 316 34 56198
647 954 57083 86 395 646 768 59002 78 183
87 616
60098 388 436 791 946 61 61434 62073
397 503 659 778 63249 354 66 90 796 927
64076 423 864 65581 674 66675 67333 80
652 68065 90 69247 74 87 761
70203 408 569 71244 315 35 61 753 48
72029 91 313 644 800 975 73231 74866 955
83 75508 673 815 76098 77151 80 524 78720
69 79022 220 363 434 84 671 738
80040 71 889 992 81362 82309 47 452 583
780 84387 512 91 86161 95 653 450 87341
534 70 827 89069 274 524 792
90220 69 334 580 91976 92335 462 677
94 93117 840 94749 85 992 95354 96006 47
296 307 98389 406 99320 781
100393 94 101104 291 999 826 29 48 78
80 102142 262 83 396 654 941 105003 474
658 831 69 104099 779 920 105159 491 758
106078 669 107887 926 108011 299 372 506
757 109031 62 86 399 667 767
110163 555 675 89 847 111075 436 907
112442 890 114158 115484 540 600 754 901
116098 263 424 700 939 117938 118071 696
119022 403 587 942
120063 158 359 518 773 122558 656 77
123020 187 809 124190 497 669 913 125145
51 127228 51 307 530 129203 350 412 14
60 87 715 926
130004 22 119 33 407 696 767 131252 562
78 622 132037 66 441 50 514 644 133631 745
134812 135106 327 136203 525 137343 429
683 862 87 138280 979 139570 902
141003 68 172 370 450 87 691 29 142209
62 335 769 99 817 143031 607 65 144086
145210 353 539 692 725 96 146399 147096
148724 838 61 149302 806
150423 799 151245 153406 154313 815
155274 583 96 156126 553 92 845 157226
733 898 158067 119 359 159208 674

IV ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 padła na nr. 83928
Zł. 10.000 na nr. 52120 9932 139457
Zł. 5.000 na nr. 10707 73117 98462
Zł. 2.000 na nr. 45773 49357 124133
Zł. 1.000 na nr. 71387 73343 14779 90300
140470 147337

Zł. 500 na nr. 11370 15080 67777 86152 87041
107186 117612
Zł. 250 na nr. 1382 4537 4015 70571 21977
25643 27043 27351 33969 34235 34804 43865 55544
58566 59300 59349 68476 69064 71064 74723 83650
83873 87375 94466 98024 98917 109359 112639
120916 123129 124284 132087 139416 142341 144501
146564

Wygrane po zł 125

924 35 2286 455 3464 708 4281 501 643
5194 411 7538 634 879 8507 688 9032 219
659 882
10778 11725 851 12560 928 16116 17248
678 722
20112 21521 22217 550 84 725 986 23601
24082 501 26056 751 837 29602
30302 31461 517 32626 33582 740 35871
36004 621 879 37236 739 38033 314 842
39149
40061 68 153 406 700 41299 42589 853
43567 44264 308 27 670 234 68 909 45102
463

TRAGICZNY FINAŁ ŻYCIA I AMBICJI MAJORA FEYA

Żółto-czarny

Major Fey popełnił samobójstwo, zastrzeliwszy przedtem żonę i synka.

Jakie pobudki skłoniły go do tego rozpaczliwego kroku, gdzie leży przyczyna że ten niesłychanie ambitny oficer dobrowolnie usunął się wraz rodziną z tego świata.

Nad Schoenbrunem powiewa chorągiew ze swastyką. Ulicami Wiednia maszerują wojska niemieckie. Austria jest wykreślona z mapy Europy.

B. wicekanclerz, najbliższy współpracownik ks. Starhemberga, szef sztabu, właściwy twórca Heimwehry, nie mógł się pogodzić z nowym stanem rzeczy.

Marzył o innej Austrii: o czarno - żółtej Austrii Habsburgów.

Wydarzenia z 12 i 13 marca ostatecznie przekreśliły jego nadzieje, ambicje i marzenia. Major Fey nie był człowiekiem kompromisów. Nie chciał, choć zapewne mógłby szukać drogi do ludzi nowego reżymu. Wolał odejść.

Był jak mówią w Wiedniu „bis zum Tod schwarz - gelb”.

Wiara w cesarza

W roku 1918 pokój zastaje majora Emila Fey'a na froncie włoskim w okopach. Za niezwykłą odwagę wykazaną podczas ataku na pozycje włoskie na górze St. Oswald dostał najwyższe odznaczenie monarchii austro - węgierskiej — order Marii Teresy.

Wraca do Wiednia. W stolicy naddunajskiej rządzą rady robotnicze i żołnierskie. Na ratuszu powiewa czerwona chorągiew. Formuje się pierwszy rząd republikański z socjalistą Rennerem na czele.

Fey nienawidzi socjalistów. Czuje w sobie dość sił do walki. Wierzy, że cesarz jeszcze powróci do Wiednia. Zgłasza akces do partii prawicowych. Dookoła niego grupują się dawni oficerowie i żołnierze, legitymiści i patrioci, załążek przyszłej Heimwehry.

Dwumetrowy, olbrzymi major jest niezwykle energiczny. Świetny mówca. Potrafi porwać słuchaczy. Posiada wszelkie walory na wodza. Powoli zdobywa wpływy. W Wiedniu idzie mu opornie. Stolica jest domeną socjalistów. Za to na prowincji, w Tyrolu i Styrii major Fey znajduje chętne uszy dla swego programu.

Fey - Starhemberg

Pewnego dnia poznaje ks. Starhemberga. Młody arystokrata, potomek sławnego rodu ma za sobą niezwykle bujną przeszłość. Po stronie niemieckiej brał udział w walce z powstańcami na Śląsku. W roku 1923 przy boku Hitlera walczył podczas puczu monachijskiego. Wrócił do Austrii i postanowił stworzyć wielką partię faszystowską. Zaczął od chłopów i fernali w swym majątku; zorganizował z nich batalion t. zw. Starhembergs - jaeger — strzelców Starhemberga — i tę swoją prywatną armię trzymał na zamku w Waxenbergu.

Fey i Starhemberg doszli do porozumienia: zdobędą Austrię i osadzą na tronie Otto na Habsburga. Heimwehra Fey'a wchłania strzelców młodego księcia. Z kasy matki młodego arystokraty szerokim strumieniem płyną pieniądze na nową organizację. Heimwehra rozrasta się. Fey i Starhemberg odbierają parady, maszerują po miasteczkach i wygłaszają przemówienia. Powoli jednak wyczerpuje się kasa księżęcej matki Starhemberga popada w dług. Zamek Waxenberg idzie pod młotek. W ostatniej chwili ratują księcia przyjaciele. Starhemberg powoli spycha Fey'a na drugie miejsce, staje się pierwszoplanową osobistością w Austrii. Rolę woźdźdź Heimwehry obejmuje młody, piękny, popularny wśród ludu książę. Powoli rodzi się konflikt między przyjaciółmi.

Pogromca socjalistów

Do rządów dochodzi Dolfuss. Podczas rewolty socjalistycznej Fey mobilizuje Heim-

wehrę. Osobiście prowadzi do ataku swych ludzi na barykady w dzielnicach robotniczych Wiednia. Z rewolwerem w ręku zdobywa piętro po piętrze w twierdzy robotniczej — Karl Marxhof — w Wiedniu. Zwycięstwo Dolfussa jest w dużej mierze zasługą majora Fey'a.

Fey - Dolfuss

25 lipca 1934 r. dr Engelbert Dolfuss pada zamordowany przez narodowego socjalistę, Planettę. Fey wówczas znajdował się w gmachu. Holzweber, wódz zamachowców aresztuje go. Pucz jednak jest zgnieciony. Dr Schuschnigg opanowuje sytuację. Długo jeszcze opowiadano sobie w Wiedniu o dziwnym zachowaniu mjr. Fey'a podczas rewolty narodowo - socjalistycznej. Niektórzy twierdzili, że wiedział o zamachu i zgodził się nawet na objęcie stanowiska wicekanclerza w rządzie hitlerowskim Rintelena. Nie odpowiadało to jednak prawdzie. Fey nie zdradził Dolfussa. Wykazał to w całej pełni proces Holzwebera i Planetty.

Emeryt

Mimo to jednak ciążył na nim cień podejrzenia. Nie dowierzano mu więcej. Schuschnigg, który niezbyt lubił majora, „wymanewrował” go z rządu. To samo zresztą zrobił trochę później z Starhembergiem. Heimwehra została wcielona do Frontu Patriotycznego. Mjr. Fey wycofał się z życia politycznego.

W zeszłym roku honorowy sąd oficerski rozpatrywał zatarg mjr. Fey'a z ks. Starhembergiem. Między dawnymi przyjaciółmi doszło do otwartego konfliktu. Starhemberg publicznie zarzucił Feyowi dwuznaczną rolę podczas puczu hitlerowskiego. Po trzy i pół miesięcznej rozprawie, obfitującej w dramatyczne momenty, sąd honorowy stwierdził, że ks. Starhemberg nie przeprowadził dowodu prawdy i że wszelkie zarzuty, dotyczące rzekomego udziału mjr. Fey'a w nieudanym zamachu hitlerowskim, nie odpowiadają rzeczywistości, a czynienie go odpowiedzialnym za zamordowanie Dolfussa jest oparte tylko na fantazji.

Mjr. Fey oczekiwał powrotu do życia politycznego i odegrania w przyszłości wielkiej roli. 12 i 13 marca przekreśliły te nadzieje ostatecznie. Mjr. Fey wyciągnął z tego konsekwencje...

HELLEN HALL

BRZEMIE ŚŁAWY

Pan Greville był słynnym pisarzem, pani Greville była przed swym zamążpójściem sławną śpiewaczką. Cóż zatem dziwnego, że oboje mieli nadzieję, iż mały Archie zostanie kiedyś w przyszłości wielką gwiazdą, znakomitością, o wiele większą od swych rodziców.

Pan Greville marzył dla Archiego o laurach poetyckich, pani Greville o karierze śpiewaczki albo „przynajmniej” kompozytorskiej. — Ale Archie nic sobie nie robił widocznie z tych nadziei i pragnień.

Wiadomości, jakie Greville'owie otrzymywali z Etonu na temat postępów ich syna, były po prostu przygnębiające. Nie, że Archie był głupi — to możnaby było jeszcze jako tako znieść, ale stanowił on uosobienie przeciętności, poczciwej, skromnej przeciętności. Najgorsze stopnie miał z — wypracowań stylistycznych i z muzyki!

Małżonkowie Greville byli zrozpaczeni, aż w końcu ruchliwy umysł pani Greville znalazł radę.

— Bo też jesteśmy strasznie staroświeckimi

rodzicami! Kto właściwie przywiązuje dziś większą wagę do literatury albo muzyki! — Zgodnie z duchem czasu Archie zostanie sławnym sportowcem; mistrzem świata w tenisie albo boksie...

Mister Greville urażony w swej dumie autorskiej, zmarszczył niechętnie czoło, w końcu jednak wysłano do profesora Archiego w Cambridge, dokąd przeniosła się w międzyczasie pociecha rodu Greville'ów, odpowiedni list.

Niestety jednak odpowiedź, która niebawem nadeszła, była ciężkim ciosem. Wychowawca Archiego pisał, że chłopak jest wcale dobrym lekkoatletą, ale nie ma mowy o specjalnej ambicji sportowej.

List, który w związku z tym posłał Greville'owie do Cambridge, był pełen tak prawdziwej i głębokiej troski, że profesor przemówił Archie'emu do sumienia.

Młodzieniec jednak, mimo cały szacunek — zaśmiał mu się w oczy:

— Nie chcę być sławnym — powiedział. — Jestem szczęśliwy, że nie różnię się niczym od

przeciętnych ludzi. Nienawidzę sławy, bo aż nadto jej pokosztowałem w domu moich rodziców. Czy ma pan pojęcie, jak żyje taka sławna osobistość? Wciąż jakby za wystawą, wiecznie skrępowana i w pewnym sensie pozbawiona prawa do życia prywatnego. Nie — dziękuję, dziękuję. Na to mnie pan nie weźmie. Wolę raczej przez całe życie być urzędnikiem ministerialnym i zarabiać wszystkich sto pięćdziesiąt funtów rocznie, ale mieć za to spokój!

A potem Archie jeszcze dodał:

— A kiedy się ożenię, będzie to musiała być jakaś skromna, miła dziewczyna z prowincji. Ach, gdyby pan wiedział, jak nienawidzę tego t. zw. wielkiego świata!...

W trzy lata później Archie opuścił Kolegium równie cicho i skromnie, jak doń niegdyś wstąpił. Wrócił do domu rodzicielskiego w bardzo ważnym i krytycznym czasie.

Jego ojciec, który przez długie lata nie chciał zezwolić na przeróbkę filmową swych powieści, obecnie w wyniku długotrwałych pertraktacji z pewnym wybitnym magnatem filmowym z USA sprzeniewierzył się swym zasądom.

Z okazji wielkiego przyjęcia w domu Greville'ów miano podpisać kontrakt. W wieczór

Wiedeń po przewrocie

Szturmowcy ogałali nie tylko żydowskie sklepy. — Co opowiada naoczny świadek przewrotu

Pewien znany kupiec, właściciel realności, który od wielu lat pozostawał w kontakcie handlowym z firmami wiedeńskimi i w związku z tym przebywał we Wiedniu co najmniej kilka miesięcy do roku, powrócił wczoraj ze stolicy byłej Austrii i podzielił się wrażeniami z przewrotu hitlerowskiego.

Jak twierdzi nasz informator, już w czwartek, w godzinach rannych, a więc na przeszło dobę przed ustąpieniem Schuschnigga i wkroczeniem wojsk niemieckich na terytorium Austrii panowała we Wiedniu atmosfera niespokojnego wyczekiwania na jakieś wydarzenie, które muszę lada chwila nastąpić.

W ciągu czwartku i piątku krążyły nawet wersje, że w najbliższych dniach Niemcy urządzą małą zbrojną demonstrację, polegającą na tym, że kilka pułków Reichswehry wkroczy do Austrii i że pod naciskiem tych wydarzeń Schuschnigga przekształci swój gabinet po myśli Berlina, ale sam utrzyma się przy władzy.

Już w czwartek w południe rozpoczęła się istny run na banki, które jednak wstrzymały wypłaty. W godzinach wieczornych kina, teatry i sale koncertowe świeciły niemal pustką. Ludzie zalegali ulice miasta, albo też przesiadywali w kawiarniach i czekali na wiadomości. W piątek wieczorem Wiedeń, miasto beztrudnych walczyków, wyglądał jak obóz wojenny. Na ulicach widziało się mnóstwo żołnierzy austriackich, oraz umundurowanych członków milicji frontowej, a także członków SA. Przez całą noc z piątku na sobotę po ulicach śródmieścia krążyły tłumy. Od soboty rano cała dzielnica robotnicza otoczona została hitlerowskimi oddziałami szturmowymi i policją, zarówno niemiecką jak i austriacką, tak, że robotnicy spieszący do pracy z trudem tylko mogli przedostawać się przez kordony.

Po południu szturmowcy zajęli na wielkich autach ciężarowych do hal targowych w II. i XX. obwodzie i poczęli

gruntownie ogałać sklepy żywnościowe, i to nie tylko żydowskie.

Cały towar zabierano, oświadczać właścicie-

lowi, że rekwiruje się żywność dla wojska niemieckiego, które przybyło w gościnę i wystawiano pokwitowania kończące się stereotypowym „Heil Hitler“.

Nie ograniczono się zresztą do sklepów żywnościowych, ale poczęto niebawem odwiedzać sklepy innej branży i zabierać stamtąd towary

Grabież ta trwała do poniedziałku.

Potem ukazały się plakaty zabraniające dalszej rekwizycji. Rzecz jasna, że pod wpływem tych wypadków zamykano pośpiesznie sklepy, które zostały otwarte dopiero w dniu wczorajszym, gdy minęły już parady i manifestacje urządzone w związku z wkroczeniem wojska niemieckiego i przyjazdem kanclerza Hitlera. Manifestacje były starannie przygotowane.

Już w piątek w nocy w różnych punktach miasta grupy hitlerowców sprzedawały chorąg-

giewki i duże chorągwie ze swastyką, które kupowali właściciele domów. W czasie wjazdu Hitlera wszystkie ulice prowadzące do śródmieścia były już wówczas zamknięte. W każdym niemal domu

obejmował samorządnie władzę jakiś hitlerowiec

i od niego to zależało kto może wyjść na miasto, a kto nie. Taki bowiem komendant domu wydawał specjalne przepustki, dbając o to, by w manifestacjach ulicznych nie brały udziału „niepożądane“ elementy.

Rozlepiono też na murach miasta afisze, oraz opublikowano oficjalne komunikaty zwracające się do ludności z wezwaniem, aby nie rzucać kwiatów na samochód fűhrera.

Wzdłuż całej trasy, którą przejeżdżał mianowicie kanclerz, ustawiły się w pierwszej linii na jezdni oddziały wojska niemieckiego, którego w tym dniu było we Wiedniu blisko 60.000. Drugi koron za wojskiem tworzyły oddziały policji, SA i SS również w liczbie kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Dopiero za tym żelaznym pierścieniem gromadziły się tłumy.

Rozmówca nasz twierdzi, że mimo kontroli na granicach panuje ogromny chaos.

Policja i straż celna przytrzymują tylko jednostki podejrzane, albo takie, które zostały za denuncjowane.

W toku rozmowy okazuje się, że nasz informator zna pewne szczegóły z życia obecnego namiestnika „marchii wschodniej“ Seyss-Inquarta. Dr Seyss-Inquart, mający jedną z najlepszych kancelaryj adwokackich we Wiedniu,

ożenił się przed laty z siostrą Schuschnigga

i pokrewieństwo to umiał w ostatnich latach dobrze dyskutować. Nieustannie interweniował u szwagra względnie u władz policyjnych w sprawie aresztowanych działaczy hitlerowskich i niemal zawsze udawało mu się wydosłać ich na wolność. Papen, b. poseł Trzeciej Rzeszy we Wiedniu był częstym gościem w domu dr. Seyss-Inquarta. Przed kilkoma tygodniami ówczesny szef bezpieczeństwa Skubł, mając niezbyt dowody wywrotowej działalności Seyss-Inquarta, wezwał go do siebie na przesłuchanie i zamierzał go potem aresztować.

Tymczasem już wkrótce potem zadzwonił do Skubła kanclerz Schuschnigg, który w stanowczej formie zażądał natychmiastowego wypuszczenia swego szwagra.

Radio na dziś

SOBOTA, 19. marca 1938.

Kraków 15.45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „O kocioł, który chadzał własnymi drogami“ Sterbówny; 16.15 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Kola Mandolinistów „Hejnal“ pod dyr. Adama Eplera, w programie utwory Fabiana Tymolskiego w opr. Adama Eplera; 16.50 Pogadanka aktualna; 17 Fragment ze wspomnień Artura Śliwińskiego o Józefie Piłsudskim; 17.15 „Od Aten do Bayreuth“ (audycja VII); „Głuck ratuje Ollimp“ audycja w opr. prof. Lucjana Kamieńskiego; 17.50 Nasz program 18 Wiadomości sportowe; 18.10 Lokalne wiadomości sportowe; 18.15 „O dokuczliwym diable krak.“ prof. Balceki; 18.30 Koncert orkiestry dętej ulanów ks. J. Poniatowskiego pod dyr. kapelmistrza Jana Dragona; 18.55 Program na dzień następny 19 Audycja dla Polaków zagranicą: a) „Imieniny w Bielwerdzie“ audycja w opr. Genowefy Brzezińskiej i b) Polskie góry — audycja w opr. Jana Kucawy; 19.50 Przemówienie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego — poświęcone Józefowi Piłsudskiemu; 20 „Z naszej niwy“. Wykonawcy: Mała orkiestra PR. pod dyr. Z. Górzyńskiego, chór mieszany, Aniela Szlezińska (sopr.) i Ryszard Marrot (baryton); 20.45 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 22 Koncert popularny w wyk. orkiestry wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny; 23 Muzyka z płyt.

poprzedzający ów ważny dzień Archie wrócił do domu i mimo bolesnego rozczarowania, jakiego sprawiał swym rodzicom nie robiąc żadnej kariery, musieli przyznać, że jest bardzo pięknym chłopcem. Kiedy po kolacji wszedł do sąsiedniego pokoju, by nastawić radio, pani Greville nie mogła już dłużej opanować swych uczuć:

— Archibaldzie — powiedziała do swego męża — nie wszystko jeszcze jest stracone! Jest jeszcze jedna szansa umożliwienia naszemu synowi, by stał się sławny. Archie jest wysoki, ładny i posiada piękny głos — słowem byłby wspaniałym amantem filmowym!

Gdy nie przeczuwający nic złego Archie zjawiał się kilka minut później w pokoju, zakomunikowano mu, jaka to decyzja zapadła przed chwilą na temat jego przyszłości. Jutro w czasie przyjęcia rodzice mieli go przedstawić wielkiemu magnatowi filmowemu, który niewątpliwie zaangażuje go do swej wytwórni

Archie był przerażony, ale rozumiał dobrze, że nie będzie mógł teraz wyperswadować swym rodzicom tego planu.

Następnego dnia rano (przyjęcie było wyznaczone na godz. 2-gą) Archie udał się do hotelu Carlton, gdzie mieszkał król filmu amerykańskiego. Portier, który chciał go najpierw odprawić z niczym, ukłonił się czołobitnie, gdy usłyszał słynne nazwisko Greville i kazał boyowi zaprowadzić Archiego natychmiast do wspaniałego apartamentu multimilionera, na I piętrze. Archiego przyjęła tam sympatyczna młoda dama w ciemnym płaszczu kłopotliwym, używanym przy pracy i w rogowych okularach.

— Mr Rufus jest nieobecny. Może mi pan jednak śmiało powiedzieć, o co idzie — jestem jego współpracowniczką.

— Pani jest jego sekretarką — nieprawdaż

— powiedział Archie — wobec tego powiem pani o co mi idzie. Pani zobaczy się jeszcze z mr. Rufusem, zanim pójdzie do moich rodziców?

Młoda dama skinęła twierdząco głową, a Archie opowiedział jej z nieszczęśliwą miną o planie jego rodziców.

— I oto przyszedłem tutaj — zakończył — by prosić mr Rufusa, aby mnie na miłość boską nie angażował. Nie mam zupełnie żadnego talentu i nie nadaję się do filmu!

Sekretarka mr. Rufusa zdjęła okulary i spojrzała uważnie na Archiego swymi dużymi niebieskimi oczyma:

— Rozumiem — powiedziała, ale dlaczego właściwie nie chce pan pracować w filmie? — Większość ludzi marzy przecie o tym...

— Większość ludzi — rzekł posępnie Archie — nie urodziła się w słynnych rodzinach.

— Rozumiem — powiedziała panna i patrzyła przez dłuższą chwilę, na Archiego, aż w końcu on ni stąd ni zowąd zawołał:

— Pani jest Amerykanką? To po prostu nie do wiary! Pani wygląda — pani ma oczy — zupełnie jak skromna angielska dziewczyna z prowincji...

Młoda dama potrząsnęła tylko głową, a Archie uznał za stosowne pożegnać się z nią. — Znalazłszy się już w drzwiach, wrócił jednak i powiedział:

— Czy o ile przyrzeknę pani, że nie będę już robił żadnych uwag na temat pani oczu, zgodzi się pani na to, byśmy się dzisiaj po południu spotkali u Ritza? Do tego czasu przyjdzie na pewno się skończy. A więc tak, Tak? Doskonale, hurra!

Greville'owie oczekiwali w najlepszym humorze gości i Archiego, który około godz. 5-ej znikł nagle. Przyjęcie odbyło się zgodnie z programem, mr Greville miał już w kieszeni kon-

trakt, a mr Rufus oświadczył, że gotów jest zaangażować na próbę Archiego. Nagle jednak wbiegł do pokoju Archie:

— Dobry wieczór, dobry wieczór — spóźniłem się okropnie, nieprawdaż?... Nie gniewajcie się na mnie moi drodzy, bo stało się coś bardzo ważnego... zaręczyłem się...

Greville'owie osłupieli, Archie ciągnął dalej:

— Nie zgadniecie z kim! Zaręczyłem się z sekretarką mr. Rufusa, Sliczną dziewczyną, a przy tym bardzo prosta i skromna!

Matka wstała i opuściła demonstracyjnie pokój.

— Matka jest zdaje się z tego niezadowolona — rzekł zmieszany Archie do ojca, ale pan Greville podszedł do okna i milczał. Wzruszwszy ramionami Archie opuścił pokój. Dopiero po jakichś dwu godzinach głód zmusił go do ponownego zjawienia się w jadalni.

Rodzice przyjęli go z zatrważającą po prostu czułością. Byli dlań uprzedzająco grzeczni i Archie nie wiedział, co się stało, Ojciec wręczył mu wtedy gazetę wieczorną. Zdumiony Archie wyczytał na pierwszej stronie:

„Sensacyjne zaręczyny w towarzystwie londyńskim! Syn znanego powieściopisarza Greville'a zaręczył się z miss Rufus, córką multimilionera amerykańskiego, wielkiego producenta filmowego... Bliższe szczegóły w jutrzejszym wydaniu porannym naszego dziennika“.

Archie opuścił wstrząśnięty gazetę.

— Archie — powiedziała czule matka — to cudowna niespodzianka. Czegoś podobnego nie spodziewałam się.

— Ja też nie — mruknął Archie.

— W hallu czeka już kilkunastu reporterów by odbyć z tobą wywiady. Popatrz, jak sławnym stałeś się momentalnie! Ach jak się cieszę, mój synu!

Kraków w hołdzie pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Dzień dzisiejszy, jako dzień imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, obchodzony jest w Krakowie w skupieniu, dla uczczenia zasług Wodza Narodu.

Staraniem prezydenta m. Krakowa w Katedrze na Wawelu odbyło się nabożeństwo, na które przybyli liczni reprezentanci władz, związków i organizacji.

Po nabożeństwie przedstawiciele wojska,

władz i związków kombatanckich złożyli hołd pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów.

Równocześnie odbyło się nabożeństwo w Synagodze Postępowej oraz w świątyniach wszystkich wyznań w Krakowie.

W godzinach popołudniowych odbędą się uroczyste zebrania w związkach i organizacjach.

O podróżniku weneckim Marko Polo i rozwoju miast belgijskich wykładał w Krakowie belgijski uczony

W mieście naszym bawił przez kilka dni gość z Belgii, prof. Fr. L. Ganshof, dziekan uniwersytetu w Gandawie. — Uczeń największego historyka Belgii prof. Pireme'a, wyróżnił się prof. Ganshof wybitnymi pracami z dziejów średniowiecznych Belgii i badaniami z zakresu geografii historycznej. Prof. Ganshof współpracował również z uczonymi polskimi na międzynarodowym Kongresie Historyków w Warszawie w roku 1933 — szczególnie w komisji geografii historycznej, w szczególności zaś przy zorganizowaniu wystawy map i planów historycznych.

Obecnie przybył do Krakowa na podstawie konwencji kulturalnej polsko - belgijskiej wygłaszając trzy wykłady. — Pierwszy wypowiedziany w języku francuskim dnia 14 bm. w Instytucie Geograficznym U. J. miał za przedmiot słynnego podróżnika z 13-go wieku Wenezanina Marka Polo i jego opis państwa Mongołów. Drugą prelekcję w języku niemieckim wygłosił prof. Ganshof w Pol. Tow. Historycznym o rozwoju terytorialnym miast belgijskich, bogato ilustrowany przez rycinami, podobnie jak pierwszy referat. Związkiem miast były grody, koło których zaczęły powstawać osady handlowe i przemysłowe. Terytoria ich z czasem rosły i otacza

ją się w ciągu 11 do 13-go wieku linią obwarowań. Później powstaje jeszcze drugi, pas fortyfikacyjny, który wyznacza zarazem najdalszy zasięg terytorialny miasta, osiągnięty lub przekroczony normalnie dopiero w ostatnich czasach. Rozwój miast belgijskich doznał bowiem już w 14 wieku zahamowania, z wyjątkiem jednej Antwerpii. Trzeci referat miał prof. Ganshof w Komisji Atlasu Historycznego Pol. Akad. Um. o atlasie historycznym Belgii. Atlas ten zapoczątkowany został podczas wojny, a miał zrazu na oku praktyczne cele, mianowicie miał służyć belgijskiemu ministerstwu spraw zagranicznych podczas rokowań pokojowych.

Pierwsze mapy przedstawiają zły stan polityczny Belgii od końca 18 wieku do roku 1839 wykonał prof. Ganshof. Następne mapy polityczne Belgii z 17-go i z końca 11 wieku opracowali już bardziej gruntownie prof. Ganshof i prof. Bonnenfant z Brukseli. W przygotowaniu znajdują się mapy średniowiecznych podziałów administracyjnych oraz mapa kościelna Belgii. Prof. Ganshof opuścił dawną stolicę Polski, wielce zadowolony, jak to podkreślił, z osobistego kontaktu, który nawiązał z krakowskimi instytucjami i kołami naukowymi.

Start do stratosfery odbędzie się z Zakopanego?

Na ostatnim posiedzeniu rady technicznej polskiego lotu do stratosfery, ustalono, że projektowany kilkakrotnie na miejsce startu Ojców nie nadaje się do tego celu, gdyż dolina Ojcowa jest zbyt wąska.

Niedługo ma wyruszyć specjalna komisja na zbadanie warunków startu w Tatrach Zachodnich (okolice Zakopanego) lub Bieszczadach,

okolice Sławska).

Prócz tego postanowiono już z początkiem kwietnia przystąpić do organizacji lotów treningowych substratosferycznych — w kabinie otwartej. Celem tych lotów będzie przeprowadzenie niektórych badań naukowych i wypróbowanie przyrządów i aparatów, które później będą użyte podczas wielkiego lotu.

Proces dr Bolesława Drobnera rozpocznie się w poniedziałek

W nadchodzący poniedziałek, rozpoczyna się przed krakowskim sądem przysięgłych proces polityczny dra Bolesława Drobnera. Trybunałowi przewodniczyć będzie sędzia dr Stępnowski, wotują sędziowie: Wasilewski i Bartynow-

ski. Fotel oskarżyciela publicznego zajmie prok. Ojrzanowski. Ławę obrońców stanowią mec. dr Ignacy Aleksandrowicz z Krakowa, mec. Szumański i Kohn z Warszawy i mec. Landau ze Lwowa.

Pogrzeb Zelaznego na cmentarzu rakowickim odbył się wczoraj

Wczoraj w godzinach rannych na nowy cmentarz Rakowicki, zjechała karetka jednego z zakładów pogrzebowych, z której wyniesiono prostą, zbitą z 4-ch desek trumnę i złożono na

ziemi.

W ten sposób odbył się pogrzeb straconego onegdaj Stanisława Zelaznego. W czasie składania trumny do grobu, nikt nie był obecny.

Powiesił się w celi więziennej Włóczęga zatrzymany za pogróżki

W areszcie gminnym we wsi Wieprz, pod Krakowem został wczoraj osadzony niejaki Pa-

weł Jachimczyk, włóczęga. Został on zatrzymany za niebezpieczne pogróżki.

Dziś rano w celi więziennej znaleziono zwłoki Jachimczaka. Jak się okazało, popełnił on samobójstwo, wieszając się na skrzyconym przesćieradle.

Teatr żydowski

Sobota, godz. 4.30 pop. i 8.45 wiecz. „Czarodziejka“.

Teatr im. J. Słowackiego

Sobota: godz. 8 wiecz. „Gałązka rozmarynu“

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „UBOSTWIANA“ (Marta Eggerth)

ATLANTIC: „Premiera“ (Zarah Leander) i „Skrzydła nad Honolulu“ (Ray Milland).

APOLLO: „Korsarze“ (Fredric March, Franciszka Gaal).

BAGATELA: „W mrokach wielkiego miasta“ (Walbrook) i rewia „Zegnamy“.

L. O. P. P.: „Nie ufaj mężczyźnie“ (Gable Crawford) i „Dwoje z tłumu“.

PROMIEN: „Czerwony okręt“ (film niemiecki)

STELLA: „Moskwa—Szanghaj“ (film niemiecki)

SZTUKA: „Płynie złoto“ (Irena Dunne, Dorothy Lamour).

UCIECHA: Huragan

WANDA: „Zaczęło się w pociągu“ (Robert Taylor i Eleanor Powell).

Wojewoda Tymiński w Bochni

Wczoraj wojew. krakowski dr Tymiński wyjechał na inspekcję powiatu bocheńskiego.

Uczestnicy zająć antyżydowskich w Liszkach zasądzeni po raz drugi

W piątek odbyła się w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie, rozprawa przeciw jedenastu uczestnikom zająć antyżydowskich w Liszkach — skazanym w pierwszej instancji na więzienie od ośmiu do piętnastu miesięcy za zdemolowanie sklepu Adolfa Brennera. Po przeprowadzeniu rozprawy Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Echa incydentu pod Uniwersytetem

Wczoraj przed sędzią Patkaniowskim odbyła się rozprawa przeciwko 6 studentom, oskarżonym, że przed kilku tygodniami dopuścili się przed gmachem Uniwersytetu znieważenia policji. Wszyscy wspomniani akademicy zaprzeczyli wczoraj tym zarzutom. Proces odroczone dla przesłuchania na wniosek obrony szeregu świadków, a m. in. studentów Uniwersytetu lwowskiego.

Obrońcy konferują z Fleiszerową

W dniu wczorajszym w związku ze zbliżającym się procesem przeciw Fleiszerowej, odbył z nią w celi więzienia św. Michała konferencję obrońcy dr Woźniakowski i dr Arnold.

Śmiertelnie porażony prądem w czasie wykrecania żarówki

Wczoraj po północy zdarzył się wstrząsający wypadek w domu przy ul. Wrocławskiej 30.

Zamieszkały tamże 18-letni Władysław Cześniak, czeladnik masarski, chciał w pewnym momencie wykrecić żarówkę z lampy. W chwili gdy chwycił za żarówkę, został porażony prądem i padł trupem na miejscu.

Śmierć na torze kolejowym

Na stacji Kraków-Płaszów zdarzył się ubiegłej nocy tragiczny wypadek, którego ofiarą padł 25-letni Tadeusz Ślusarczyk, strażnik kolejowy.

Ślusarczyk przechodził przez tor kolejowy i nie zauważył nadjeżdżającego pociągu. Dostał on się pod koła, które przecięły go dosłownie w pół.

(Dalsze wiadomości kronikarskie na str. 10).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Jubileusz Związku Tennisa Stołowego

Z okazji Jubileuszu 10-lecia KOZTS odbędą się zawody międzyokręgowe Lwów-Kraków o puchar red. Chocznera oraz trójmecz między-miastowy Lwów-Tarnów-Kraków o puchar p. Fasta. Imprezy te odbędą się w niedzielę dnia 20 bm. w lokalu RKS Legia (Dunajewskiego 5).

Program zawodów przedstawia się następująco: godz. 10: Tarnów - Kraków, godz. 12: Lwów-Kraków, godz. 16: Lwów-Tarnów, godz. 18: Lwów-Kraków (zawody międzyokręgowe).

Właściwe uroczystości jubileuszowe odbędą się przed rozpoczęciem zawodów międzyokręgowych.

Mistrzostwa bokserskie okręgu wileńskiego

W sobotę i niedzielę odbędą się w Wilnie zawody bokserskie o indywidualne mistrzostwo okręgu wileńskiego. Do tych zawodów zgłosiło się 19 zawodników z klubów Elektrit, Śmigły i Jordan.

Walka o organizację Olimpiady w 1944 roku

Na kongresie międzynarodowego komitetu olimpijskiego w Kairze toczyła się ostra walka o organizację igrzysk olimpijskich w 1944 r. O organizację XIII Olimpiady ubiegają się Londyn, Ateny, Helsingfors, Lozanna i Budapeszt. Poza tym o organizację zimowych igrzysk wystąpiły St. Moritz i Oslo. Ostatecznie kongres nie doszedł do porozumienia i postanowił całą sprawę przekazać następnemu kongresowi międzynarodowego komitetu olimpijskiego, który się odbędzie w Londynie w połowie czerwca 1939 roku.

Japonia buduje specjalne okręty dla olimpijczyków

Wielkie japońskie towarzystwo okrętowe „Nippon Yusen Kaisha” postanowiło wybudować 3 specjalne okręty dla olimpijczyków, wyporności po 16.500 ton. Okręty te urządzone komfortowo i zawierające wszelkie możliwe urządzenia sportowe, przywozić będą olimpijczyków z całego świata do Tokio na igrzyska olimpijskie.

70-ty mecz lekkoatletyczny Oxford-Cambridge

Rozegrany po raz 70-ty mecz lekkoatletyczny pomiędzy reprezentacjami Oxfordu i Cambridge zakończył się zwycięstwem Oxfordu w stosunku 60:57. Zaznaczyć należy, że według dawnego systemu punktowania (za każde pierwsze miejsce jeden punkt) zwycięstwo należało się Cambridge w stosunku 7:6.

Wyniki poszczególnych konkurencyj: 100 jardów Pennington (O) 10 sek., 120 jardów przez płotki: Knight (O) 15,5 sek., 880 jardów Brown (C) 1:56,2, 3 mile Weir (C) 14:52,2, 220 jardów przez płotki: Irwin (O) 24,9, 440 jardów: Brown (C) 49, 1 mila Crosley (C) 4:24,4, dysk Brown (O) 39,80, tyczka Nort (C) 2,90, wżwyż Selwyn (O) 1,74, oszczep Klein (C) 58,47, wdał Powell (O) 6,84, kula Hincks (C) 13,99.

Znokautowany sędzia... piłkarski

W Anglii na meczu piłkarskim pomiędzy Aston Villą i Manchester City wydarzył się niezwykle wypadek. Na 10 minut przed końcem meczu sędzia spotkania Thompson został tak silnie uderzony piłką, że stracił przytomność. Miejsce jego musiał zająć jeden z sędziów liniowych, który prowadził mecz do końca.

Mistrzostwa Europy w jachtingu lodowym

W sobotę dn. 20 bm. mają się rozpocząć w

JĘDRZEJOWSKA W FINALE A TŁOCZYŃSKI W POŁFINALE

Tłoczyński bije mistrza Szwajcarii Ellmera a Jędrzejowska — Deutsch

Na międzynarodowym turnieju tenisowym w Cannes polscy tenisiści, którzy częściowo odzyskali już dawną formę, odnieśli szereg dalszych sukcesów.

Tłoczyński po zwycięstwie nad Metaxą odniósł nowy wielki sukces w postaci zwycięstwa nad mistrzem Szwajcarii Ellmerem 6:4, 3:6, 10:8. Dzięki temu zwycięstwu Tłoczyński zakwalifikował się do półfinału.

Hebda w trzeciej rundzie wyeliminował Jaquemet 6:1, 6:2. Spychała natknął się na słynnego tenisistę szwedzkiego Schroedera i przegrał 8:6, 4:6, 7:6.

Jędrzejowska w półfinale łatwo wyeliminowała Deutsch 6:0, 6:2.

W grze podwójnej panów w drugiej rundzie para Tłoczyński — Spychała wygrała z parą Nelson — Anderson 4:6, 10:8, 6:3.

SKŁAD REPREZENTACJI JUGOSŁAWII NA MECZ Z POLSKĄ

Jugosłowiański Związek Piłkarski ustalił już listę piłkarzy spośród których po ukończeniu treningowego obozu wyznaczony zostanie skład reprezentacji na mecz o mistrzostwo świata z Polską. Lista tych piłkarzy przedstawia się następująco.

Bramka Glaser i Hush (obaj z klubu „Gradjański”), obrońcy Hügel (Gradjański), Matosic (Hajduk Split), Dubao (Beogradzki SK), pomoc: Lechner (HASK), Kotovic (Gradjański), Jazbincik (Gradjański), Kenezelik (Beogradzki SK), atak: Tyrnovic, Marijanovic, Vujano-

vic (wszyscy z Beogradzkiego SK), Plese (Gradjański), Sipos (FC Sete z Francji).

Słynny jugosłowiański klub piłkarski „Gradjański” miał rozegrać mecz w Pradze z kombinowaną reprezentacją Czechosłowacji. W ostatniej chwili jugosłowiański Związek Piłkarski zakazał drużynie wyjazdu zagranicę ze względu na to, że 7-u piłkarzy z tego klubu wyznaczono do obozu przed meczem z Polską. Związek jugosłowiański obawiał się, że ci czołowi piłkarze mogą ulec kontuzjom.

Nowe windy i młyn solny otrzymają saliny w Wieliczce

Rybnicka fabryka maszyn wykonała dla państwowej saliny w Wieliczce całkowite nowoczesne urządzenie wyciągowe wraz z klatką mi wyciągowymi do jednego z szybów kopalni wielickich. Koszt tej inwestycji wyniósł kilka set tysięcy złotych.

Równocześnie jedna z hut śląskich wykonuje dla kopalni wielickich nowoczesny młyn do soli kamiennnej.

Przysięgli rozpatrują sprawę o usiłowane zabójstwo

Sąd przysięgłych w Krakowie rozpatruje dziś sprawę o usiłowane zabójstwo. Na ławie oskarżonych zasiadł Ludwik Jeleń, który na weselu w Wyciążu strzelił trzykrotnie do Franciszka Bąka, raniąc go lekko w głowę. O nakłanianie do zabójstwa oskarżony jest Józef Stonecki, który krzyknął do Jelenia: „Ludwik, krop do tego...”

Trybunałowi przewodniczy s. o. dr Bobilewicz. Oskarża prokurator dr Gajewski.

Wyrok w procesie komunistycznym

Wczoraj po południu zakończył się w krakowskim sądzie przysięgłych proces komunistyczny. Na podstawie werdyktu ławy przysięgłych zostali zasądzeni: Majerczyk i Goldszlakówna po 8 lat, Karmański 6 lat, Banach 3 lata, Hermansdorfer 3 lata, Storchówna półtora. Zawieszono wykonanie kary oskarżonym Leuchterowi, Steppłowi i Pasternakowi po 2 lata, Senderowiczównie 1 rok. Uniewinniona została Beerówna.

Tallinie mistrzostwa Europy w jachtingu lodowym. Mistrzostwa te miały się odbyć już w zeszłym tygodniu, ale zostały przełożone ze względu na niepomysłne warunki.

Do zawodów zgłosiło się 6 państw, które wystawiają łącznie 49 jachtów. Organizatorzy (Estonia) wystawiają 17 jachtów, Niemcy zgłosiły 16 jachtów, Szwecja i Łotwa po 6, Polska 3, a Holandia 1.

Lwowscy włamywacze grasowali w Bielsku

(Telefonem od naszego korespondenta)

Bielsko, 29. 3. (Z) W ub. roku grasowała na terenie Bielska-Białej przez dłuższy czas nieuchwytna szajka włamywaczy, która operując podrobionymi kluczami dokonała całego szeregu zuchwałych włamań. W szczególności w czerwcu ub. roku dokonano włamania do biur firmy Jüttner i Bolek, skąd zabrano w gotówce 2.538 zł, we wrześniu skradziono ze sklepu Samuela Steffana towar wartości około 3.000 zł, w grudniu włamano się w podobny sposób do sklepu Jana Neugebauera, skąd zabrano 13 aparatów fotograficznych i inne przedmioty łącznej wartości około 2.500 zł, w marcu ub. r. włamano się do kiosku Zw. Żyd. Inwalidów w Bielsku, zabierając towar wartości 1130 zł. Nastąpiły potem jeszcze większe włamania jak np. do Gustawa Tramera (szkoda wyniosła 12.320 zł), do Jakuba Fränkla (ponad 13 tys. zł), do mieszkania dra Józefa Reicha (ponad 6 tys. zł, i t. d. Po dłuższych dochodzeniach udało się wreszcie natrafić na ślad bandy włamywaczy, który prowadził do Lwowa. W toku dalszego śledztwa prowadzonego oddział przez policję bielską i lwowską, ustalono, że włamywacze pochodzą ze Lwowa i że „czasowo” zamieszkali w Białej, skąd zdobyty łup wysyłali natychmiast przez pocztę do Lwowa. Paczki takie odchodziły co pewien czas z urzędów pocztowych w Bielsku, Białej i Oświęcimiu, adresowane do bliskich włamywaczom osób, zamieszkałych we Lwowie. Na ławie oskarżonych zasiadli: Stefan Kućma, St. Kucharczyk, Roman Kuraś, Ant. Paradiuk, wszyscy zam. we Lwowie, a poza tym 7 osób oskarżonych o paserstwo. Proces toczy się przed Sądem Okręgowym z Cieszyńska na sesji wyjazdowej w Bielsku. Bronią adwokaci dr Freyer i dr Tadanier.

Rozpowszechniajcie „NOWY DZIENNIK”